

Sygn. akt XVII AmA 230/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Malinowska

Protokolant: protokolant sądowy - stażysta Piotr Hołyś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2013 roku w Warszawie sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 11 czerwca 2010 roku Nr (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: XVII AmA 230/10

UZASADNIENIE

W dniu 11 czerwca 2010 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję administracyjną nr (...) wymierzającą karę pieniężną w kwocie 150 000 zł będącej równoważnością 36 512 euro spółce (...) Sp. z o.o. w W. z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ustawy o z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy.

Prezes oparł przedmiotową decyzję na następujących ustaleniach i rozważaniach.

W dniu 30 września 2009 r. zostało wszczęte postępowanie administracyjne mające na celu wstępne ustalenie, czy została wykonana decyzja Prezesa Urzędu nr (...) z dnia 25 czerwca 2007 r. mocą której uznano działania (...) sp. z o.o. w W. za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. W toku postępowania Prezes UOKIK wystąpił do ww. spółki o udzielenie informacji o sposobie wykonania decyzji oraz o przekazanie aktualnie stosowanych przez spółkę wzorców umów, które określają prawa i obowiązki korzystających z usług spółki konsumentów. Na wezwanie do przedłożenia tych informacji spółka nie udzieliła odpowiedzi w wyznaczonym 14-dniowym terminie. W związku z tym Prezes UOKIK ponownie wezwał spółkę do udzielenia odpowiedzi. Również na to wezwanie spółka nie odpowiedziała. W świetle tych okoliczności Prezes UOKIK wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie informacji. W odpowiedzi na postanowiony zarzut spółka ponownie nie przekazała szczegółowej informacji o sposobie wykonania decyzji Prezesa UOKIK a jedynie poinformowała ogólnie, że decyzja Prezesa UOKIK z dnia 25 czerwca 2007 r. została wykonana w całości. Jak wskazano w konkluzji uzasadnienia, spółka wbrew ustawowym obowiązkom dwukrotnie nie przekazała żądanych danych. Nastąpiło to dopiero w toku postępowania

wszczętego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej. Prezes UOKiK ocenił, że działanie spółki było umyślne. Ustalając wysokość kary uwzględniono fakt, że ustawa nie uzależnia jej wysokości od przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę. Nałożona kara w pełni odpowiada stopniowi zawinienia spółki, uwzględnia zarazem stopień naruszenia interesu publicznoprawnego oraz okoliczności i okres naruszenia. (k. 3 – 10)

Od powyższej decyzji powód złożył odwołanie wnosząc o jej uchylenie w całości. Uzasadniając odwołanie, powód przyznał, że doszło do zaniedbania po stronie spółki, lecz zaniedbanie to było nieumyślne. Wskazał, iż uchybienie spółki polegające na braku odpowiedzi na pisma Prezesa UOKiK wynikało z przyczyn spowodowanych zachowaniem pracownika spółki, który zaniedbał swoje obowiązki i nie wysłał odpowiedzi na wezwanie. Ponadto podniósł, że spółka wykonała decyzję Prezesa UOKiK z 2007 r. Wskazał, iż kara w wysokości 150 000 zł jest sankcją zbyt daleko idącą i zagrażającą bytowi spółki. W ocenie powoda kara jest niewspółmierna do stopnia zawinienia. Powód podniósł, że prawomocne zobowiązanie do zapłacenia orzeczonej kary postawi pod znakiem zapytania dalszą działalność spółki. Spółka nie osiąga zysków w wysokości pozwalającej na zapłatę kary bez uszczerbku dla jej istnienia. (k. 12 – 14)

W odpowiedzi na odwołanie Prezes UOKiK wniósł o jego oddalenie, powielając stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji a nadto wskazał, że ustalenie, czy decyzja nr (...) została wykonana jest bardzo istotne ze względu na fakt, iż praktyki (...) Sp. z o.o. w W. dotyczyły bardzo ważnego obszaru z punktu widzenia ekonomicznych interesów konsumentów, jakim jest kredyt konsumencki i pożyczka. W ocenie pozwanego bez znaczenia pozostają okoliczności związane z niedopełnieniem obowiązków służbowych przez pracownika spółki. Sposób organizacji pracy pracowników powoda jest jego wewnętrzną sprawą. Przedsiębiorca nie może zasłaniać się niewiedzą czy niekompetencją swojego personelu. Wezwania Prezesa UOKiK były sformułowane jednoznacznie oraz informowały o ciężącym zagrożeniu karą. W jego ocenie podkreślenia wymaga, iż powód zaczął odpowiadać na wezwania pozwanego dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary. Pozwany podniósł również, że sankcja musi spełniać funkcję represyjną i prewencyjną. Ustalając wysokość kary pozwany wziął pod uwagę okres i stopień okoliczności naruszenia przepisów ustawy. Powód nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających jego sytuację finansową a tym samym nie wykazał, że nałożona kara jest niewspółmierna do jego możliwości płatniczych. (k. 36 - 39)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 września 2009 r. zostało wszczęte postępowanie administracyjne mające na celu wstępne ustalenie, czy została wykonana decyzją pozwanego Prezesa Urzędu Ochrony konkurencji i Konsumentów nr (...) z dnia 25 czerwca 2007 r. mocą której uznano działania powoda (...) sp. z o.o. w W. za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Pismem z dnia 30 września 2009 r. Prezes UOKiK – Delegatura UOKiK w W. wystąpiła do (...) sp. z o.o. w W. o udzielenie informacji o sposobie wykonania decyzji Prezesa UOKiK nr (...) oraz o przekazanie aktualnie stosowanych przez tę spółkę wzorców umów, w szczególności wzorca „Umowy pożyczki”, regulaminów, oświadczeń oraz innych dokumentów, które określają prawa i obowiązki korzystających z usług spółki konsumentów. Wezwanie doręczono powodowej spółce w dniu 5 października 2009 r.

Na wezwanie do przedłożenia powyższych dokumentów powodowa spółka nie udzieliła odpowiedzi w określonym 14 – dniowym terminie. W dniu 12 listopada 2009 r. pozwany ponownie wezwał powoda do udzielenia odpowiedzi. Powtórne wezwanie zostało doręczone (...) Sp. z o.o. w W. w dniu 17 listopada 2009 r.

Wezwania kierowane do powodowej spółki zwierały zakres informacji, cel żądania, termin udzielenia wyjaśnień, pouczenie o sankcjach.

Powodowa spółka dwukrotnie nie udzieliła informacji na żądanie. Wobec tej okoliczności pozwany wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa UOKiK. W toku

tego postępowania spółka poinformowała, że decyzja nr (...) została wykonana w całości, jednak nie przekazała szczegółowych informacji o sposobie jej wykonania oraz nie dostarczyła stosowanych przez powoda wzorców umów.

W roku 2009 powodowa spółka osiągnęła szacunkowy przychód w wysokości (...) zł.

Za podstawę ustalenia stanu faktycznego Sąd przyjął wzajemnie niekwestionowane twierdzenia stron kierując się zasadą wyrażoną w art. 230 k.p.c. który stanowi, iż gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy był w całości bezsporny. Okolicznością niekwestionowaną był fakt zaniechania przez powodową spółkę przedłożenia w toku postępowania administracyjnego żądanych przez Prezesa UOKiK informacji. Odwołanie dotyczy wyłącznie wymiaru orzeczonej kary, a wszystkie jego zarzuty koncentrują się na niewspółmierności tej kary stopnia zawinienia powoda.

Sąd podziela w całości rozstrzygnięcie organu administracji i argumenty powołane jako jego uzasadnienie. Nie budzą wątpliwości Sądu ustalenia faktyczne dokonane przez organ administracji w toku postępowania zakończonego wydaniem przedmiotowej decyzji.

W myśl art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Jak słusznie wskazano w doktrynie, „zasadniczo należy postulować, by we wszelkich przypadkach, w których odmowa nie następuje wprost, Prezes UOKiK podejmował w pierwszej kolejności różnego rodzaju działania dyscyplinujące (np. ponowne wezwanie do przedstawienia informacji), a dopiero kiedy tego typu działania nie przyniosą efektu, zasadne jest sięgnięcie po sankcje w postaci kar pieniężnych. Powołany przepis przewiduje bowiem karę pieniężną za "odmowę" udzielenia informacji, a nie za ich nieprzekazanie w terminie. Wydaje się, że taki sposób procedowania zgodny jest z podstawowymi zasadami funkcjonowania administracji państwowej (np. zasada wzmacniania zaufania obywateli do państwa).”(A. Stawicki, „Komentarz do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wyd. Lex Omega 2010).

Uwzględniając powyższe stanowisko, postępowanie Prezesa Urzędu – poprzedzające wydanie orzeczenia o nałożeniu kary - ocenić należy jako prawidłowe. Prezes Urzędu wydał decyzję dopiero po upływie kolejnego terminu wyznaczonego powodowi na przekazanie żądanych informacji. Skoro powód nie udzielił informacji pomimo podjęcia przez Prezesa UOKiK działań dyscyplinujących (ponowienie wezwania), to jego zachowanie w pełni kwalifikuje się jako odmowa przekazania informacji.

Powód sam przyznaje, że nie zastosował się do obowiązku wskazanego w art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Bezspornie zatem zachowanie powoda wypełniło hipotezę przepisu art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy i na tej podstawie pozwany był w pełni uprawniony do nałożenia na powoda kary pieniężnej.

Jako pozbawienia znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu należało ocenić te twierdzenia powoda, w których opisuje on wymianę korespondencji pomiędzy stronami już po wszczęciu postępowania w przedmiocie nałożenia kary na spółkę.

W szczególności okoliczność ta nie wpływa w żaden sposób na fakt, że powód odmówił udzielenia żądanych informacji w postępowaniu wyjaśniającym. W świetle powołanego przepisu nie ma również znaczenia podnoszona przez powoda okoliczność, iż decyzja z 2007 r. została wykonana w całości.

Konkludując, nie budzi wątpliwości zasadność decyzji Prezesa Urzędu co do wymierzenia kary pieniężnej powodowi.

W następnej kolejności należało ocenić prawidłowość postępowania administracyjnego w zakresie wysokości nałożonej kary.

Zgodnie z art. 111 powołanej ustawy przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Zdaniem Sądu wysokość orzeczonej kary spełnia przesłanki określone w powołanym przepisie.

Po pierwsze, stopień naruszenia ustawy wyraża się w istotnej szkodliwości działań powoda. Jak słusznie wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, zachowanie powodowej spółki świadczy o lekceważącym stosunku do organów państwa. Zaniechanie popełnione przez spółkę prowadziło do wydłużenia postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK wpływając negatywnie na skuteczność i sprawność realizacji celów postępowania antymonopolowego, zwłaszcza zważywszy na fakt, że praktyki powodowej spółki dotyczyły istotnego obszaru z punktu widzenia ekonomicznych interesów konsumentów.

Po drugie, w analizowanym przypadku brak jest podstaw do uwzględnienia stanowiska powoda, iż wysokość nałożonej kary jest niewspółmierna do stopnia zawinienia. Tak w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji, jak i w odpowiedzi na odwołanie pozwany słusznie podnosi, iż fakt, że powodowa spółka nie udzieliła odpowiedzi mimo wystosowania do niej dwóch wezwań świadczy o umyślności jej działania. Powód zareagował na wezwanie dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, nawet wówczas jednak nie udzielił pełnej informacji. Zachowanie powoda należy zakwalifikować jako działanie umyślne przy czym całkowicie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje okoliczność wskazana przez powoda, iż przyczyną uchybienia powyższemu obowiązkowi były zaniedbania pracownika powoda. Powód ponosi pełną odpowiedzialność za działania swojego personelu oraz za dyscyplinę i organizację pracy w swoim zakładzie. Kwestie te są wyłącznie wewnętrzną sprawą powoda.

Zaskarżona decyzja nie budzi również wątpliwości w zakresie wysokości orzeczonej kary. Wysokość ta znajduje oparcie w szacunkowej wysokości przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2009 r. tj. (...) zł. Kwota ta pozwala niewątpliwie stwierdzić, iż powodowa spółka prowadzi działalność o dużych rozmiarach w ramach której obraca znacznymi kwotami pieniędzy. Zatem kara w tej wysokości nie będzie stanowić zagrożenia dla dalszego funkcjonowania przedsiębiorcy na rynku.

Powód twierdził, iż w przypadku prawomocnego zobowiązania spółki do zapłacenia kary w orzeczonej wysokości, pod znakiem zapytania stanie dalsza działalność spółki, gdyż nie osiąga ona zysków w wysokości pozwalającej na jej zapłatę bez uszczerbku dla istnienia, co może doprowadzić do wyeliminowania spółki z obrotu. Zauważyć jednak należy, że w toku postępowania powód nie przedstawił żadnych dowodów dotyczących sytuacji finansowej spółki. Twierdzenia powoda ocenić należało przeto jako nieudowodnione. Postępowanie sądowe prowadzone z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu ma charakter pierwszoinstancyjnego postępowania rozpoznawczego, które toczy się na zasadach postępowania kontradyktoryjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 r. III SZP 2/05 wraz z uzasadnieniem). Zgodnie z obowiązującą w polskim procesie cywilnym zasadą kontradyktoryjności, to na stronach procesu ciąży obowiązek dowodzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a co za tym idzie - to strony są w pełni odpowiedzialne za wynik tego postępowania. Ponadto, zgodnie z przepisem art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powołane przepisy statuują obowiązującą w polskim procesem cywilnym zasadę kontradyktoryjności. Zasada ta oznacza, że gromadzenie materiału procesowego należy do stron procesu. Jest to ciężar procesowy, realizowany przez stronę w jej własnym interesie. Jeżeli strona pozostanie bierna, to musi się liczyć w ujemnymi konsekwencjami, np. oddaleniem powództwa.

Jest to zatem obowiązek strony, ale wobec samej siebie. (por. H. Dolecki, „Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego”, Lex 2011).

Sąd jako niewiarygodne należało ocenić twierdzenia powoda, że zobowiązanie spółki do zapłaty kwoty 150 000 zł, wobec braku zysku pozwalającego na poniesienie kary bez uszczerbku dla jej istnienia, może doprowadzić do wyeliminowania jej z obrotu.

W ocenie Sądu orzeczenie kary w niskiej wysokości (w stosunku do górnej granicy kwoty przewidzianej w art. 106 ust. 2) było o tyle uzasadnione, że dotychczas powód nie był karany przez Prezesa UOKiK w trybie art. 106 ustawy.

Konkludując, w niniejszej sprawie nie istnieją podstawy do uwzględnienia odwołania (...) sp. z o.o. w W. od decyzji Prezesa Urzędu z dnia 11 czerwca 2010 r. nr (...).

Z powyższych względów na podstawie art. 479 indeks 31a § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z §14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z dnia 3 października 2002 r.) zasądzają od powoda, który przegrał proces, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska